

KURYER LITEWSKI

Za Najwyższym Dozwoleniem

IMPERATORA I MCJ CAŁEY ROSSYI

W WILNIE V. S. 25. WRZESNIA 1801 ROKU WE SRZODE

z Wiednia 23. Września.

Stanu Konsyliarz Champagny. Poseł RPrtej Francuzkiej u Dworu Cesarskiego przybył do naszej stolicy. — Graf Ludwik Cobenzl Nadworny i Stanu Podkanclerzy powróciwszy z Paryża zasiadł miejsce swoje w nowo uformowanej radzie Stanu, jako Minister zagranicznych interesów. — Arcy Xiążę Ferdynand brat Cesarza Imci, dawniej Wielki Xiążę Toskański, odebrał gońca z Florencyi od nowego Króla; rozmaite są pogłoski o tej odezwie; według jednych Ludwik i donosi Arcy Xiążęciu o swoim na tron wstąpieniu; drugich zdaniem podaje układ przyjacielski względem dóbr i sprzętów dziedzicznie należących Austriackiemu Domowi; inni nakoniec rozumieją że Monarcha domaga się usilnie uroczystego zrzeczenia na osobę jego wszelkich praw, które miał Arcy Xiążę do Toskanii. — Odebraliśmy wiadomość o dokonanej d. 9 w Münster elekcji Arcy Xiążęcia Antoniego; wkrótce nadeszła druga o protestacyi zanesionej przez Króla Imci Pruskiego, który obwinia Kapitułę o złamanie Lunewilskich traktatów, w artykule 7 przeznaczających dobra duchowne na indemnizacyę. — Uważamy że tu teysza gazeta dworska panującemu w Toskanii Infantowi Ludwikowi dała tytuł Króla Etrurii. — Sławny w Europie muzyk Haydn od muzycznego institutum w Paryżu odebrał list w nayspoehlebniejszych wyrazach pochwalający nowe dzieła jego: cztery części roku i stworzenie świata, z przyłączonym medalem złotym wielkiego szacunku; ten został złożony w gabinecie Xiążęcia Esterhazy. — Od granic Turek nie nowego; froższe co raz powstają zamieszania; dokładnych raportów mieć ztamtąd niepodobna dla przerwaney komunikacyi; kordon wojsk Austriackich nowym żołnierzem wzmacnia się nad brzegiem Sawy.

z Londynu 15. Września.

Zupełna dziś panuje nieczynność na flotach naszych; Lord Nelson wysławszy dywizye lekkich statków do Boulogne, Havre, Calais, Dunquerque, Flessingue, sam z resztą w Dunes stoi, czekając końca pomyslnego rozpoczętych negocyacyi, albo też rozkazów do ataku nowego. Ganią wszyscy powszechnie wyprawę na Boulogne mniej pomyslną. Nie należało, ich zdaniem, pierwszego z Wodzów Angielskich narażać na takie dzieło, gdzie zwycięstwo wątpliwe było. Przypadek mało przez się znaczący, stał się bardzo ważnym w okolicznościach teraźniejszych. Widział nieprzyjaciel, że nie mając nawet zupełney gotowości, mógł dać odpor maytkom na wszystko odważnym; powiększył dziś ostrożność w portach swoich, podwoił morskie przygotowania do wielkiej wyprawy. Ośmieleni powodzeniem Francuzi, z ochotą słuchają zaczęli głosu pierwszego Konsula, który do nowego tryumfu na Oceanie lud zwoływa, zakładając że ten jest nayspewniejszy sposób ubezpieczenia się od postronnych napaędów, przeniesie wojnę do kraju cudzego; że republikantom na lądzie tylekroć szcześniejszym nie przystoi uznawać Angielskie panowanie po wszystkich morzach. Wrodzoną do wojen i zdobyczy ochotę, wrodzoną ku nam od wieków nienawisć, żądze nabycia sławy wiekopomney, chęć ze

mszczenia się klęsk dawnych i późniejszych, honor narodowy, słowem wszystkie namietności porusza dziś i zapala Buonaparte prowadząc Francuzów na zuchwałę przedsięwzięcia. Lecz próżno się lęka Wielka Brytania statków płaskich; nigdy pierwszy Konsul na flotyli w Boulogne zgromadzonej nie wysie ku brzegom naszym czoła i wyboru wojsk swoich. Tak rozumieją naysdoświadczeni Officerowie, iż będzie musiał do wyprawy użyć flott w Cadix, Brest, i Texel uzbrojonych.

Głęboka tajemnica pokrywa dotąd negocyacye. Od 6 miesięcy o pokoy traktujemy; a przecie nie słychać żeby się zgodzono na jeden z warunków przedugodnych. Wprawdzie obiecają niektórzy rychłe ogłoszenie wszystkich razem; innych zdaniem Buonaparte czekać postanowił, jaką mu łatwość do wyprawy przyniosą nocci dłuższe, wiatry południowe i wschodnie w Pazdzierniku i Listopadzie miesiącach. Otto gońców posyła i odbiera ze Francyi, konferencye jego częste z Ministrami. Jeżeli prawda jest że pierwszy Konsul odpowiadając na ultimatum przez Lorda Paget podane, domagał się wrócenia wszystkich osad Francuzom, Batawom, i Hiszpanom wydartych, nie wątpimy o przedłożeniu wojny; bo jak potrafiliby usprawiedliwić przed narodem Ministrowie ugodę bez wielkiej korzyści zawartą? To pewna że wszystkich Konsyliarzów Królewskich zwołał do siebie na walną radę Xiążę d'York; tam po roztrząsaniu proponocyi nieprzyjacielskich, które do przyjęcia niepodobne być miały, ostatecznie postanowiono, jakich środków użyć nam przystoi dla zabezpieczenia kraju. Sam Xiążę nie mieszkając wyjechał oglądać nadbrzeża od Portsmouth do Norfolk. Addington chce ugodę przybliżyć ofiarował zrzec się wszelkiej zdobyczy na morzu, byleby Francya właścicielom oddała przyłączone wojną do RPrtej Departamenta. Buonaparte dać chciał Wielkiej Brytanii zamiast za Martinikę, Pondichery, i kilka mniejszych osad Francuzkich; lecz o ustąpieniu żadney z Batawskich i Hiszpańskich stęszć nie chciał. Są to pogłoski potrzebujące potwierdzenia. — Lord Nelson pomnożył flotyłę swoją statkami jakich użyliśmy r. 1799 do wylądowania w Hollandyi północney; ma zabrać kilka tysięcy żołnierza regularnego, między innemi 1800 gwardyi.

Biega pogłoska że Pitt powróci do rządów krajowych, jak tylko negocyacye z Francya zerwie Addington. — Wysłani z Egiptu 9 Lipca Officerowie nie nowego nie przyniesli. Hutchinson i Keith ogromne czynią przygotowania przeciw Alexandryi. General Menou wysłał z miasta część mieszkańców; czyli to uczynił dla niedostatku żywności, albo też hiszcząc spisek przeciwko Francuzom skleiony, zgadzając trudno; wielorakie o tém są powiesci; zgadów wojskowych i wygnańców. Alexandrya woda jest dziś oblana, 4 stopy głęboką; Lord Keith umyślił za pomocą lekkich statków bombardować miasto z tej strony. Nad brzegami usypał Menou batterye; do spuszczenia wody czasu wiele potrzeba. Jeżeli nieprzyjacielowi nie będzie zbywało na żywności, obleżenie długo trwać może. Nasz Admiral nie zostawił przed Alexandryą nad 4 okręta; z innemi Wreth krąży po

morzu szrodziemnym, pilnie czuwając, ażeby raz jeszcze nie odważył się Gantheaume posilkować współziomków. — W Portugalii spisek odkryto; ludzie złośliwi, nieprzyjaciele własnej Ojczyzny, twierdząc Almeida Francuzom wydać chcieli. Traktat z Francją nie ogłoszony. Podziś dzień rozkazów nie dano wyprowadzenia regimentów naszych i Emigrantów Francuzkich, które Lisbonę zasłaniały. 10 tysięcy republikantskiego żołnierza ciągnie do Cadix, z kąd ich Admiral Truguet wyprowadzi na tajemną wyprawę. Ten port Hiszpański ściśle zamyka Admiral Saumarez i liniowemi okrętami, za przyłączeniem się Kapitana Tyler który przyprowadził 4 okręta z floty Bałtyckiej. Admiral Warren dla choroby służbę rzucił; jego i Lorda Keith miejsce zastąpi Pole, którego eskadrę spotkała niedaleko Lisbony flota kupiecka niedawno do Torbay przybyła z Gibraltaru.

Cornwallis pod Brestem krąży z 27. okrętami, z których 12. jest od 110. do 98. armat, inne od 74; nieprzyjaciel ma 35. gotowych już do żeglugi, wszystkie stoją w odnodze na jednej kotwicy. — W Torbay zgromadziło się 100. kupieckich statków, które do Porto i Lisbony płynąć mają dla zabrania win Portugalskich za pozwoleniem Xążęcia Brezylji, które podobno ostatnie będzie, ponieważ traktat w Badajoz podpisany zabrania jemu przyjmować Anglików. — Addington wyjechał do Weymouth, z kąd Król Jmć do Bath nie poiedzie. Podróż pierwszego Ministra zrodziła pogłoskę, iż nie się do Dworu wiadomość o potrzebie zerwania negocjacji z Francuzami, których pretensye są przesadzone. Podobniejsza jest do prawdy, że traktować nie przestaniemy z nieprzyjacielem, aż Lord Paget z Wiednia napisze co myśli o naszej wojnie Mocarstwa lądowe. — Kommanderujący w Gibraltarze General O'Hara prosi o posiłek; spodziewa się albowiem być obleżonym przez Francuzów i Hiszpanów. — Rząd wiadomość odebrał, że przy końcu teraźniejszego miesiąca Admiral de Winter wyszedłszy z portów Batawskich na czele całej floty; jaką mógł uzbroić; zbliży się do Boulogne, i Francuzką flotyllę, gdy w Anglii lądować zechce, ma zasłonić. — Parlament nie będzie zwołany przed d. 8. Listopada; Fox postanowił miejsce w nim swoje zasiąść, i służbę złożyć milczenie. — W Ameryce północnej gorączka żółta zwana panować zaczęła; niewiadomo, czyli nie tej choroby skutkiem jest, że niektóre z fregat naszych powracając z Jamajki po kilkadziesiąt ludu straciły. W portach Norfolku i New York jest wiele statków Francuzkich, które wynieść pod żagle nie śmieją dla bieżących Angielskich niedaleko ztamtąd krążących.

Admiral Saumarez przysłał rapport o bitwie d. 23. Lipca stoczony blisko Cadix między okrętem naszym Venerable od 74. armat i Francuzkim Formidable od 80. Wyznaie Kapitan Hood że stracił zabitych 18, ranionych 83; wszystkie zbił naszy nieprzyjaciel; Venerable osiadł na piasku, i zginąłby pewnie, gdyby fregata i inne statki na ratunek nie pośpieszyły. Saumarez otrzymał wstępną orderową. Lordowi Nelson Król Jmć dał pozwolenie noszenia orderu S. Ferdynanda i tytułu Xążęcia de Bronti darowanych jemu przez Króla Dwóch Sycylii. — Bywłszy Posel Duński Korony Graf Wedel Jarlsberg, który ztąd wyjechał po zaczęciu kroków nieprzyjaznych, niedawno powrócił do naszej stolicy. — Graf Goltz najwyższy kommandant wojsk Portugalskich powraca do Danii; miejsce jego zastąpi General Hrabia Viomenil Emigrant Francuzki; ten za dni kilka pośpieszy do Lisbony z współziomkiem swoim Graffem Chalut, pensji rocznej naznaczył jemu Regent 2. tysięcy FS. na podróż przysłał 100. tysięcy liwrów. — Admiralicja ścisłą kwartanną przepisała wszystkim Officerom i matkom, którzy rapporta z Egiptu przywożą od armii wschodniej; żaden jej nie odprawiwszy na ląd nie może wysiadać. General Moore d. 21. Marca ciężko raniony pod Alexandryą; przyszedł do zdrowia, i do obozu powraca. W bliskości pomienionego portu jedna z fregat na-

szych, Iphigenia od 36. armat, na piaskach osiadła; spalić onę musiano. Kapitan Ferris otrzymał komendę okrętu od 74. armat; strata w Algesiras Annibala, bynajmniej nie przyćmiła reputacyi na którą sobie zasłużył ten Officer w liczniejszych wielu zdarzeniach.

Xiąże d' York zwiedzając porty i nadbrzeża, ogląda twierdze i batterye, sam ćwiczy wojsko pilnie zachęcając do najwyższej ostrożności każdego. W niektórych miejscach wydane są od Gubernatorów rozkazy, uprzedzać w głąb kraju bydło za pierwszym hasłem; tak dalece dziś przekonani jesteśmy, że nieprzyjaciel szczerze zamysła o wylądowaniu. — Wschodnio Indyjskie wiadomości donoszą o wielkiej wyprawie, niewiadomo dokąd w Bengalu zgromadzeni; 100. przewozowych okrętów, 10. tysięcy żołnierzy na to bierzemy; Europejskie dwa tylko w całej liczbie są regimenta, reszta Seapoys milicya Indyjska. — Przybyli niedawno ze Francyi do Guadalupe Wielkorządca Lacrosse Admiral, przysłał do Martiniki dwóch deputowanych. Na tej wyspie żyje dotąd Pani la Pagerie żona bogatego mieszkańca, matka Konsulowej Buonaparte. Córka jej w podarunku przysłała portret małżonka swojego. — Do New York i innych portów Amerykańskich przybyło wiele Niemieckich i Szwajcarskich rodzin, takich mianowicie które znały się na uprawie winnicy; prawie wszystkie osiadają w Prowincyi Kentucky. Przeciwnym sposobem wielu Anglików, którzy dotąd pracowali w naszych rękodzielnach bawełniczych, sukiennych, skurczanych, glinianych, przenoszą się tajemnie do sąsiedzkiej Normandy; rząd zapobiega według możliwości tak straszliwej emigracyi, która nam przypomina co w przeszłym wieku stracili Francuzi przez odwołanie edyktu w Nantes danego Hugonotom przez Henryka 4; lecz nadzieja zysku i większej swobody zawzię omylić potrafi ostrożność największą; już Francuzi wiele nowych manufaktur założyli grożących upadkiem krajowi naszemu; najwyższy wельny skrycie w Anglii zakupuia.

W Calcutta niedawno umarł General Martine, który zostawił 400. tysięcy FS. majątku; nie miał gdy przed kilku laty wyjeżdżał do Indyi; lecz u nas nie jest rzecz nowa widzieć Officerów jeszcze większe bogactwa zbierających na wschodzie. — Smith sekretarz prywatny P. Pitta kupił dziś millionowe dobra; pan jego długów niema czym zapłacić. — W porcie Deptford budować zaczęto okręt Królowa Karolina od 110. armat, na miejsce owego który zatonął w Liwornie. — Ministrowie rozkaz wydali Irlandczykom ażeby w przypadku nieprzyjacielskiego lądowania, b. dło i konie uprowadzali w głąb kraju i góry nie dostępne. — Aresztowany szpieg w Dublinie nazywa się Fitz Gerard; zwiędził wszystkie części świata, mówi doskonale wszystkimi językami Europejskimi; służył na fłotach: Francuzkiej, Hiszpańskiej, Angielskiej, Portugalskiej; Irlandczyk rodowity; opuścił ojczyznę od lat 17; nazywa się obywatelom świata całego, dzieckiem przeciwnych fortun. — Terazniejszy Cesarz Chiński Anglikom więcej sprzyja, niżeli poprzednik jego; wińniśmy te względy Lordowi Macartney, który niedawno posłując do Pekinu zasłużył u mieszkańców na szacunek powzięchny. Cło od towarów z kraju do Europy wychodzących zmniejszono 26. procentami. Kompania nasza handel znaczny otworzyła do Siam, gdzie najprzedniejsza znajduje się bawełna. Na wyspie Ceylan rozmnożyliśmy len i konopie, tamże w powiecie Chittatong postrzeżono wielkie mnóstwo krzewiny Opuntia, na której Cochenilla mieszkać zwykła. Ta wyspa Ceylan, przygórek dobrej nadziei, i Trinitada jedyne są osady, które w nadgodę kosztów wojennych Ministerium chce przyłączyć do Wielkiej Brytanii.

z Paryża 15. Września.

Rapporta Hiszpańskie, wyznanie Officerów z niewoli Angielskiej do Cadix przybyłych po-

twierdząc, że Saumarez w bitwie 13. Lipca użył, obyczajem nie zwykłym między narodami Europejskimi, osobliwego wynalazku na zniszczenie naszych okrętów. Nie fatalney omyłce, ani też przypadkowi jakiemu należy przypisać stratę okrętów Karola i Hermenegilda; lecz kulom nowego wynalazku które bala incendiaria nazwał Moreno Admirat; są do bomb podobne, wydrażone; wewnątrz prochem i materią palną napełnione; zewnątrz mające kołców kilka, któremi chwytają się drzewa; żagłów, powrozów; kilka takich kul w całości chowają Francuzi i Hiszpani, padłszy na okręta nasze w pomienionej bitwie, szczęściem zostały zgłoszone; lecz na wszystkie zarzuty nieprzyjaciela ma odpowiedź od Rzymskiego Poety zgutowaną: *dolus an virtus, quis in hoste requirit?* Dwór Portugalski wyznaczył Pełnomocnika Freyre, który z Lucianem Buonaparte o pokój w Madrycie ma traktować. Francuskie woyska pod Generałem S. Cyr nie przenoszą 35. tysięcy żołnierza; Portugalskich nie doliczono się nigdy nad 20. tysięcy; co Regenta skłoniło do myśli spokojniejszy; niema prawie najmniejszej wątpliwości że S. Cyr dobywać będzie Gibraltaru; trudność dzieła nikogo od wielkich zamysłów odwożać nie powinna; bo w cożby się obróciła wszystkich rycerzów sława, gdyby im z łatwoscią zwycięztwa przychodziły? Nuncyusz Papieski u Dworu Króla Jmci Katolickiego dawał wielką biesiadę z koncertem na pamiątkę konkordatu podpisanego w Paryżu. Monarcha podziękowałszy całej armii za mięstwo na wyprawie Portugalskiej; zalecił Xiążęciu Pokoju wszystkie regimenty postawić na tym stopniu; na jakim bydy zwykły, gdy woyny niema.

Admirat Truguet przyjąwszy komendę w Cadix gotuje się do tajemney wyprawy; słychać że tam bżywa na wielu rzeczach; rozumieją niektórzy że Truguet z Hiszpańskiego portu wyprowadzi posilek dla Generała Menou. — Pierwszy Konsul pisał w mocnych wyrazach do regimentu artylleryi niedawno w Turynie zbuntowanego; donosząc że Officyerowie którzy nie umieli żołnierza utrzymać w karności, służbę tracą, a chorągwie regimentowe żałobną flotą przewiazane złożyć kazano w Kościele Marsowym; regiment skasowany; żołnierze pędzą do innych korpusów; Szefowi batalionu Main, który honor i powinność żołnierza przypominał, wzywał do chorągwi na murach utkwionej, i przy niej poległ, którego ciało deptali żołnierze, monument postawić kazano. — Buonaparte ratyfikował konkordat z Kardynałem Gonsalvi umówiony; ogłoszenia jego niecierpliwie czekają Katolicy. — Ponieważ wiele zboża ze Francyi w tym roku Anglicy zakupili, chleb u nas drogi bydy zaczął; funt kosztował przez dni kilka 5. groszy Francuskich; ztrwożyło się społeczeństwo; przywróciła porządek policya; wczora 4. funty nie kosztowały groszy 14; dziś mniej kosztują. — Z Abukir do Toulonu zawinął okręt, na których odesłali nam Anglicy 270. żołnierzy w Rahmanie zabranych, częścią Francuzów; częścią Syryjczyków i Greczynów. — Dziś powłócznie Menou odbiera pochwały; jeżeli zbłądził rozrzuceniem sił szczipłych po całym Egipcie, nadgradza omyłkę mięstwem i statecznością w obronie Alexandryi; sam zewsząd opuszczony, bez nadziei nawet otrzymania posiłków; lecz Regnier, Belliard, Officyerowie i żołnierze, którzy z Wodzem się kłócili, gdy walczyć nieprzyjaciół należało, czym nadgródzą Oyczyźnie stratę wielkiej osady?

Nikt dziś nie wąpi w tej stolicy, że Piemont będzie wcielony do RPtey Francuskiej; nie zechcą podobno Anglicy zdobyć się na tę wielkomysłność, ażeby przez wrócenie osad za morzem podbitych, ratowali swoich zprzymierzeńców, których namową i złotem w przepaść wtrącili. Lord Paget był dość długo u Konsula Buonaparte; propozycye jego takie, że RPta z honorem przyjąć nie może. Carnot zatrudnia się zgutowaniem wielkiej wyprawy. Świadczą o tym, że 44. razy lądowano u Anglików; 32.

wyprawy pomysłnie poszły; rz. tylko nie wzięły skutku pożądanego. — Kardynał Caprara w tych dniach do nas przybędzie; już wiechał w granice RPtey.

Od granic Włoskich 5. Września.

Na brzegach Sycylskich i Neapolitańskich wzrasta codziennie liczba okrętów Turęckich i Angielskich, co niemają w handlu przelzkodę czyni. Ottomanie rozumieją, że Francuzi z Otranto i Taranto chcą wkrótce zaczynać wyprawę do Grecyi, na pomnożenie zamierzania w Turcyi Europejskiej powstającego. — Admirat Gantheaume spodziewany jest w Liwornie; obecność tam jego bardzo potrzebną; port Toulon nie zamknięty przez Anglików; kilka fregat krąży przy brzegach Elby nie pozwalając Generałowi Wattrin zaczynać oblężenie Portoferraio; już on do tego wygotował 3. baterie; już strzelać zaczął, już ogień armatny szkodzi w murach i mieście nie małą uczynił; zatopili nawet Francuzi kilka statków Angielskich w porcie; to wszystko jednak nie odjęło odwagi mieżkańcom, którzy się bronią z największym uporem. Cztery fregaty Angielskie d. 26. Sierpnia pod Piombino wysadziły cokolwiek żołnierza lądowego; zrobił wycieczkę garnizon z cudzoziemców złożony; Anglicy na morze uszli. — Listy z Rzymu prywatne znać dają mówiąc o Paryskim konkordacie; iż między innemi warunkami dla stolicy Apostolskiej korzystnymi; ten położył Buonaparte, aby w Departamentach Belgickich interesa religii Katolickiej w tym stanie były w jakim dziś zostają.

D. 8. W Neapolu obchodzono uroczyste doroczną pamiątkę narodzenia Następcy Tronu Dwóch Sycylii; z armat nieustannie strzelano; teatra, domy, port oświecono; tamże niedaleko brzegów postrzeżono eskadrę Angielską od 15 żagłów płynącą ku wschodowi. — Dwór Florencki wdział 6 tygodniową żałobę po śmierci Arcy Xiążęcia Maximiliana Elektora Colońskiego. Ludwik I wydał odezwę do narodu oświadczając iak bolesna rzecz jest feru jego, widzieć pozostałe w kraju nasiona niezgody; radzi wszystko pusić w niepamięć co w czasie rewolucyi minęło; obiecuje każdemu równy wymiar sprawiedliwości; wzywa nakoniec duchownych, ażeby wszystko mogąc nad umysłami pospolstwa przyczynić się chcieli do utrzymania wewnętrznej spokoyności słowem i przykładem. — Generał Lecchi przybył do Mediolanu z Paryża obdarzony wspaniałe od Konsula Buonaparte; Ministra Berthier i intych Generałów talenta i zasługę cenić umiających. Woyska Cisalpińskie zgromadzają się nad rzekami Adda i Tesin, gdzie nowym sposobem będą urządzone. — Oblężenie Portoferraio nie prędko się skończy. Anglicy niedawno spotkali dwie Francuskie fregaty z Liworny do Elby prowadzące żywność, amunicyą; obydwie unikając bitwy z mocniejszym nieprzyjacielem zbliżyły się do brzegów, i na piaskach osiadły. Podobnym sposobem zchwytali Anglicy kilka statków, prowadzących amunicyą z Ankony do Tarentu. — Do Liworny przybyły dwie fregaty Duńskie z Tripolu; port ten jest zamknięty okrętem Amerykańskim od 50 armat. — Pierwszy Konsul chcąc oświadczyć ukontentowanie swoje z legacyi Kardynała Gonsalvi, pisał własną ręką do Oyci S. i wyraził że przesłane rozkazy Generałowi en chef komenderującemu we Włoszech, ażeby woyska Francuskie iak narychleystapiły z Pesaro i wszystkich Państw Kościelnych; w Ankonie tylko ma zostać z tysiące żołnierza na zoddzie RPtey; kontrybucye i rekwiizycye ustaną. Już więc Ociec S. wysłał 60 ludu na żałogę do Pesaro. Arcy Biskup Spina i Sekretarz Pietra którzy Kardynałowi Gonsalvi pomocnikami byli; mają otrzymać dostojność Kardynalską.

z Stockholm 4. Września.

Słychać że z Dworów neutralnych jeden, który do woyny z Wielką Brytanią nie należał; nie przystępuje też do ugody 17. Czer-

wca przez Lorda S. Helens podpisanej; na co Wielka Brytania okiem obojętnem zda się oglądać. — Xiążęta dziedziczy Badenscy z córkami swoimi na końcu teraźniejszego miesiąca mają bydź w Abo. Dwa statki kosztowne uzbrojone z Carlscrony tam popłyną dla przeprowadzenia tych gości do najbliższej stolicy, gdzie całą zimę mają zabawić. Król i Królowa Jmocy szczęśliwie podróż odprawiają po rozmaitych Prowincjach Państwa swojego; są teraz w Skanii; jutro przybędą do miasta Malmoe. Graf Persen otrzymał pozwolenie wyjeżdżania zagranicę; Graf Douglas obowiązki Marszałkowskie ma zastępować.

z Bruxelles 17. Września.

Dotąd sekwestr zdięty nie jest z dóbr w Belgium własnych Arcy Xiążęcia Karola, od ciotki Arcy Xiężny Krystyny darowanych. Agent Barra jeszcze negocyacyi nie ukończył w Paryżu. Wyrachowaliśmy dokładnie że kraj nasz do skarbu Francuzkiego wielkie corok sumy wnosi, które prawie wszystkie do obywateli powracają, zwłaszcza gdy tak wiele tysięcy żołnierza utrzymujemy od niemałego czasu. Współziomkowie nasi emigranci codziennie powracają z Niemiec i Anglii. dokąd ich rewolucya zagnała. Admirał Latouche w Boulogne li czy teraz 160 rozmaitych statków.

z Lisbony 22. Sierpnia.

Reszta bogatej floty Brezylijskiej zawinęła do portu naszego. Xiążę Infantado przybył tu jako Poseł Wielki Króla Jmci Katolickiego; Pinto wiejeżdża na poselstwo do Madrytu; córkę jego zasłubił synowiec Xiążęcia Pokoju; Almeida został Ministrem krajowych interesów. Graf Goltz utrzymuje dotąd główną komendę nad wojskiem, które jednak nie czynić nie będzie. Xiążę de Lafoens oddał się zupełnie od służby; Angielska partya znowu na Dworze górować poczyną. O Francuzach nie pewnego, powrócą do granic swoich, czyliż do naszych wtargną. Dzisiaj 12. tysięcy stoi w Salamancie, 3. tysiące w Zamora, tyleż w Toro, 7. tysięcy w Valladolid, 4. tysiące w Tordesillas etc. Gorączka panuje w Abrantes i Villafrańca; między innemi umarł z niej Graf Flechia komendant jednego regimentu Francuzkich emigrantów; mało w porcie mamy statków Angielskich; słychać iż wkrótce do Oczyszczony wszystkie odejść muszą, co byłoby znakiem bliskiego z Francją pokoju, który nas zniewoli do zerwania komunikacyi z dawnymi zprzymierzeńcami.

Sąd Taxatorsko-Exdywizorski za Dekretem Sądu Gł. Litt. w dobrach Golnie zwanych w powiecie Grodzieńskim agitujący się po kilkokrotnym już przez Gazety publiczne ogłoszeniu zbliżający się do dania pryncypalnego in omni wyroku, obwieszcza jeszcze tak Kredytorem tabelą i działem między JJWW. Jelskimi w Roku 1786 uczynionym przez Konstantego Jelskiego do opłacenia przyiętych, jako to: Sukcesorów Wielm. Antoniego Hufczy, WW. Adama i Maryannę z Weryhow Kuncewiczów i innych, jakoteż wszystkich Pretensorów i Kredytorów, którym zawiniwszy zeznali Konstanty Jelski General-Major byw. wojsk Polskich Obligi swe i opisy powydawał, aby narychle w Golniach u Sądu sami lub przez umocowanych stawali i pretensye swoje usprawiedliwiali. Czogo gdy nie dopełnią że amisy wedle Dekretu Sądu Gł. Litt. zapisaną zostanie, Sąd Taxatorsko-Exdywizorski ostrzega.

Podaje się do wiadomości publicznej w całej Gubernii Litt. iż na mocy Dekretu Sądu Gł. Litt. Taxę i Exdywizyą majątku Szenderowiczów i Scharewiczów, Kupców byłych Wilkomirskich i ich sukcesorów przeznaczając. — Powtóre Ukazu Rządowego tę sprawę

śadzić koniecznie zalecającego; niemniej na twierdzy kilku odkładowych Exdywizorskich Dekretów, w kolei na fundamencie Dekretu o statecznego Remisyjnego z Sądu Gł. Litt. w R. idącym 1801. w kadencyi Grodzieńskiej zapadłego, którym nietylko na majątku sukcesorów Szenderowiczów, Scharewiczów i dalszych do tej sprawy należnych Kupców i Żydów oparte będą sumowne pretensye kredytorskie, ale też i na Debitorach wyż. rzeczonych Żydów, którzy od kupców będąc do Exdywizyi pozwanymi dla zmnożenia funduszu opornymi stając się, nie stawali. Ażebyż, zatem na dzień 1. Oktobra do miasta Wilkomierza na tę Exdywizyą dezygnowanego Debitorowie Żydów stawali, i odpowiedź w osobach swych lub zwierając Plenipotentom na Sądzie Exdywizorskim uczynili, zastrzega się. Gdyż pod niestannosc onych z pomocą władzy wykonawczej pretenfye sumowne na majątkach załadowane będą.

Ludwik Hr. Tyszkiewicz Akt. Tajny So-wietnik Stanisław Wołowicz Podkomorzy Ptu Rzeczyckiego, Antoni Prozor Wwdzie Witepski obrani od Ludwika Czartoszewskiego Szam. Dw. Pol. i przez Rząd Guber. Litt. utwierdzeni opiekunowie, uwiadamiają wszystkich z wspomnianym Szambellanem teraz chorym interesu mających, ażeby w żadne z nikim układy nie wchodzili bez wiedzy tychże opiekunów, i we wszystkim do nich odnosili się; gdyż wszelkie znikomolwiek czynione tranzakta będąc nie ważnemi, czyniących one o własną szkodę przyprawia.

W Białoruskiej Gubernii w Newelskim powiecie przedane się majątek którego dokładne opisanie tu się kładnie: Dusz męskich według ostatniego podania rewizyi 592 liczy się, z których więcej sta dusz jest Ruskich. Gruntu: ziemi dobrej zawiera się 1770 dziesięcin, Sianożęci zajmują 556 dziesięcin, Lasu na drwa biorąc zarośle suche i błota 1434 dziesięciny. Tonie Rybne we dwóch Jeziorach Arleie i Niewiedrze, których połów spólny jest z lasiadam, zajmują 78 dzie: i 1712 sążni. Zabudowanie biorąc całkiem zabiera 48 dzie: droga ma w sobie 48 dzie: i 1828 sąż: Nakładowisko wydzielono 161 sąż: nieużytecznej ziemi zostaje się 81 dziesięcin: całkiem zaś biorąc ziemię tego majątku wypada 4015 dzie: i 2294 sąż: Oprócz tego mają Chłopi tegoż majątku znaczną część ziemi spólnej z Pancernemi Kozakami, gdzie zwyż wyrażonej liczby dusz, 42 poddan: jest osadzono. Z temiż Pancernemi Kozakami spólny jest las znacznej obszerności, gdzie nietylko do pieca, ale do najlepszego zabudowania zgodne znajdują się drzewa. Zabudowanie Dworne zawiera w sobie dom, Oficyny, Stajnie, Wozownię, kuchnię, 3 spichrze i oborę; wszystkie te zabudowanie rok jeszcze drugi tak postawione. Przytym Sad znaczny zasadzony owocowym drzewem: dobrami Jabłonami, Wiśniami i przedniemi gruszkami, z których 16 drzew się znajdują co funtowy owoc z siebie wydają: wiele takż ma ten Sad w sobie rozmaitych kwiatów i jagod. Jesliby więc kto chcący ten kupić majątek, żądał wiedzieć o szczegółniejszych do tego się ściągających okolicznościach, i cenie onego; taki o wszystkim się tym dowiedzieć u Sekretarza w Gubernii Białoruskiej w Powiecie Newelskim w Niżnym Sądzie zostającego JP. Anikieja Zachariewicza Szulhi.